

»TE KNJIGE BI
MOGO
VSIKŠI
DÜHOVNIK
PREŠTETI«
STR. 3

EŠČE PES JE NEJ
ZO
TISTO ŠUNKO
STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 16. februarja 2012 ☼ Leto XXII, št. 7

»Dobro je, če se jezik učimo, še bolje je, če ga govorimo...«

To je bila ena od misli pozdravnega govora generalnega konzula R Slovenije v Monoštru Dušana Snoja na proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku, ki jo je za porabske osnovno- in srednješolce pripravila Državna slovenska samouprava.

8. februarja so monoštrsko gledališko dvorano napolnili učenci dvojezičnih šol z Gornjega Senika in iz Števanovec, učenci slovenskega pouka monoštrske osnovne šole ter dijaki gimnazije Mihályva Vörösmartyja in Srednje strokovne šole Béla III., ki prav tako obiskujejo pouk slovenskega jezika. Prišlo je tudi nekaj staršev in starih staršev, ki jih je zanimalo, kako napredujejo in nastopajo njihovi otroci. Po pozdravnih besedah predsednika DSS *Martina Roposša*, ki je na kratko razmišljal o tem, kaj pomeni kultura za Slovence, med njimi tudi za nas, ki živimo izven meja Slovenije, je imel besedo generalni konzul *Dušan Snoj*. V svojem nagovoru je izpostavil, da je praznik kulture redkokje prost dan. Kultura se lahko razlaga na več načinov: lahko so to odnosi med ljudmi, lahko je to dobra knjiga ali lepa umetniška slika, kultura je seveda tudi znanje, ki ga pridobivamo v šoli, kjer se učimo tudi slovensko. Znanje slovenskega jezika pa pomeni tudi pripadnost narodu. Dušan Snoj je posebej poudaril,

Letošnji program ob dnevu slovenske kulture so pripravili monoštrski učenci in dijaki

Državna slovenska samouprava je na praznik slovenske kulture povabila vse učence in dijake porabskih šol

da je slovenščina eden od uradnih jezikov Evropske unije, lep jezik, ki je tudi po umetniški vrednosti enak drugim jezikom.

Slavnostna govornica na proslavi je bila učiteljica-asistentka *Metka Perger*, ki je pred kratkim začela svoje plemenito delo na porabskih šolah. Njena naloga je – kot je tudi sama povedala – dvigovati jezikovno kulturo tako med učitelji kakor tudi med učenci, ki jih delno že pozna, kajti dve leti je bila mentorica za gledališko dejavnost na jezikovnih počitnicah porabskih šolarjev v Piranu. Svoje videnje porabske jezikovne stvarnosti je opisala s prisposodbo kozarca, v katerem je nekaj vode. Pesimist bo rekel, da je kozarec napolnjen, optimist pa, da je napolnjen. Sama kot optimistka meni, da ga je mogoče napolniti s pristno svežo vodo.

Program tokratne proslave so sestavili monoštrski osnovnošolci in dijaki. Učenci osnovne šole so bili zelo dobro pripravljene, nastopali so zelo suvereno in srčno. Sam program hvali učiteljice, ki so ga sestavile primerno tej starostni stopnji. Dijaki gimnazije in srednje šole so pripravili več točk, med temi so predstavili življenje in nekaj pesmi Franceta Prešerna, dramatisirali delo Frana Milčinskega, na odru se je pojavila tudi Sneguljčica »malo drugače«.

Marijana Sukič

Sóбота, partnersko mesto Evropske prestolnice kulture

POTREBUJEMO VEČ OPTIMIZMA, VEČ DOBRE VOLJE IN VEČ UPANJA!

Maribor je ob portugalskem Guimaraesu Evropska prestolnica kulture 2012. Med petimi partnerskimi mesti, Novem mestu, Slovenj Gradcu, Velenju in Ptujem, je tudi Murska Sobota. V Mariboru je bila otvoritvena slovesnost 14. januarja, na njej je predsednik Slovenije dr. Danilo Türk med drugim povedal: »Želimo si, da bi Evropska

nem času, ki nas navdaja s tesnobo, z dvomi, s premislekom, kaj se bo z nami zgodilo v naslednjih letih, in kultura je tista priložnost, ki nas lahko popelje iz krize. Župan mestne občine Anton Štihec: »Vesel sem, da smo vztrajali in uresničili načrte. Evropska prestolnica kulture je priložnost za trajnostne projekte, ne

inovacije, tudi kulturne provokacije, predvsem pa tudi prostor svobode in svobodnega duha.« Plaketo za pomembne dosežke je prejel operni pevec in član znamenite *Eroike* Metod Žunec, dobitnika priznanja za uspešno delo na področju kulture pa sta ljubiteljski slikar Ernest Bransberger in prostovoljec v Pokrajinski in študijski knjižnici Dušan Cigüt.

Obiskovalcem otvoritvene slovesnosti se je s filmskimi projekcijami predstavilo dvanajst nosilcev, ki pripravljajo dvajset projektov, ki jih bomo med letom spremljali v Murski Soboti. Predvideno je več pomembnih novosti in nadaljevanje že znanih in uveljavljenih dogodkov, kot sta Festival Didakta in srečanje mladinskih pisateljev Oko besede Založbe Franc – Franc. V program so vključeni Galerija Murska Sobota, Društvo likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije, akademska slikarka in kiparka Irena Brunec z Umetniškim društvom Bronos, Javni zavod za kulturo, turizem in šport, Pomurski muzej, Argo, društvo za humanistična vprašanja Ferija Lainščka, Zavod Flota, ki ga vodi doma in v svetu uveljavljen plesalec Matjaž Farič, Ahac Meden in njegov Zavod DrMr, Glasbena šola in še drugi.

Kljub kar velikim zapletom, ki so se vrstili v Mariboru drug za drugim, se je tudi na zunaj, zlasti pa v prireditvenih prostorih, močno spremenila podoba mesta ob Dravi. Pomenljivo podobo dajejo Mariboru tudi svetlobni napisi – naslovi književnih del Draga Jančarja, enega najbolj prevajanih in v svetu uveljavljenih slovenskih pisateljev: *Galjot*

Nastop Simboličnega orkestra (Foto: Jure Z.)

prestolnica kulture v Mariboru in Slovenijo prinesla več optimizma, več dobre volje in več upanja, ki ga potrebujemo v teh časih.« Na sobotni (4. februar) otvoritveni slovesnosti v Murski Soboti je Mitja Čander, programski direktor zavoda Maribor 2012 – EPK, poudaril znano dejstvo, da se v Sloveniji pogosto pozablja na Prekmurje ali pa se ga označuje kot neko drugačno, obrobno pokrajino. Izpostavil je, da »Prekmurje niso samo podobe iz medijev, da se tu stikata tradicija in sodoben pristop k umetnosti in njenemu predstavljanju«. In pristavil: »Verjamem, da bo znotraj Evropske prestolnice kulture prišlo do izraza vse tisto, kar je vitalno v Prekmurju in kar je tisto, kar ponuja neko priložnost za izhod iz družbene krize.« Živimo namreč v nenavad-

samo za enkratne. S kulturo pa se lahko povezujejo tudi gospodarstvo, turizem in vse bolj inovativno okolje.« Župan je še povedal, da mora ohraniti kultura svojo vlogo in pomen tudi po tem, ko bodo sklenjene prireditve Evropske prestolnice kulture.

Slovesnot v Gledališču Park se je začela z nastopom Simboličnega orkestra, ki je navdušil obiskovalce ne povsem zasedene dvorane in sklenila s podelitvijo nagrad Mestne občine Murska Sobota ob kulturnem prazniku delavcem v kulturi in umetniškim ustvarjalcem. Nagrado za vrhunske umetniške dosežke je prejel Feri Lainšček, pisatelj, pesnik in scenarist, ki je ob tem poudaril, kako je prav, da je Murska Sobota vključena v Evropsko prestolnico kulture in izrazil prepričanje, »da je kultura iskanje nekih prostorov,

Prešernova proslava v Gornjih Petrovcih

Občina Gornji Petrovci je 7. februarja v kulturnem domu v Stanjevcih priredila proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku. Navzoče je pozdravil župan občine Franc Šlihthuber, ki je poudaril, da občina dobro sodeluje s Porabskimi Slovenci predvsem na kulturnem področju. Svoje misli ob slovenskem kulturnem prazniku je povedala Marijana Sukič, urednica Porabja. V kulturnem programu je ob učencih petrovske osnovne šole nastopila tudi porabska gledališka skupina Duo Fodor, ki je zaigrala skeč »Nauri paver velki krumpič ma«.

se sveti nad Dravo, *Veliki briljantni valček* nad Veliko kavarno, *To noč sem jo videl* je v parku, *Katarina, pav in jezuit* na Slomškovem trgu. V Mariboru je februar tudi Mesec madžarske kulture, o katerem je veleposlanik István Szent-Iványi dejal, da so se zaradi preprostejših komunikacij osredotočili predvsem na nebesedne ustvarjalce, ki se ukvarjajo denimo s fotografijo in glasbo. Za uvod so odprli razstavo inovacij na področju barve in optične iluzije svetovno znanega umetnika Victorja Vasarelyja, deset uglednih fotografov predstavlja Budimpešto, predvideno je tudi srečanje sodelavcev revije *Jelenkor* iz Pécsa in revije *Dialogi*. V *Literarni hiši Maribor* se je z literarno prireditvijo *V razsute prekmurske ravni-ce vtkana pesem* predstavil tudi avtor tega prispevka. Literarni večer je vodil Marjan Pungartnik, obiskovalce pa je posebej zanimal tudi

položaj Slovencev na Madžarskem, zlasti v Porabju. Med naslednjimi gosti Literarne hiše je bil Drago Jančar, ki je govoril o romanu *Severni sij*, ki je preveden v deset jezikov, Slovenska prosvetna zveza iz Celovca pa je v Literarni hiši za uvod v Koroške kulturne dneve v Mariboru predstavila knjižni dar 2012.

Predvideno je, da se bo v programih Evropske prestolnice kulture do konca leta zvrstilo 412 večjih projektov in še mnogo več manjših dogodkov, največ v Mariboru, kar lepo število pa tudi v partnerskih mestih. Za Evropsko prestolnico kulture so pokazale zanimanje tudi največje medijske hiše, za spremljanje dogodkov je akreditiranih prek 200 novinarjev iz tiskanih in elektronskih medijev. Nič nenavadnega, če je *Delo* v naslov *Teme dneva* zapisalo: *Maribor, Evropa te ima rada!*

ERNEST RUŽIČ

»Té knige bi mogo vsikši dühovnik prešteti«

»V preminauči cajtaj je biu žitek dühovnika nika mitičnoga. Lüstvo je nejzvalo, kak živé, čüti, trpi eden plebanoš, v nedelo so ga vidli kak veličastnoga gospauda pri oltari. Nejsó znali nika o njegovom usakdanešnjom žitki, kakše probleme má.

Dühovnik Ferenc Merkli so dojobračanje začnili 1. avgusta 2010, gda so ji sombotelski püšpek prejk v Vasszécseny postavili. Nikoga so nej poznali in so si brodili, ka morejo nika začniti delati. »Leto je bilau, šaule je nej bilau pa sem začno dojobračati.

Na platnicaj je števanovska cerkev – pravijo gospaud Ferenc Merkli

Kam ga pela usoda, če ostane vören Gospaudi, ali kak ma žitek sploj ovaški grata, če je nej vören, pa vöstaupi z dühovništva.«

Te rejči so mi povödali nekdešnji porabski plebanoš gospaud Ferenc Merkli, gda sem ji gorpoisko na njenom nauvom farofi v vesnici Vasszécseny, nej daleč od Sombotela. Pogučavala sva se od knig pokojnoga odranskoga gospauda Lojzeta Kozara st. z naslovom »Premakljivi svečnik« ('Az elmozdítható gyertyatartó'), štere so gospaud Merkli pet mejsecov s slovenskoga knjižnoga gezika na vogrski gezik dojobračali. »Davník sem že znau, ka so tau sploj dobre knige, našo porabsko lüstvo pa je nede moglo prešteti, ka žmetno razmejo knjižno rejč. Pa žitek dühovnikov v knigaj je kak moj žitek. Dau bo sem nauvo faro, bojo sem se, ka bau z menov, kakši do nauvi vörnike. Tau je vse v etaj knigaj: kak dühovnik začne z delom, kak se ponaša z vörniki, z občinov pa drugimi plebanošami.«

Do prvi stau strani mi je brz pa naleki šlau. Naglo so mi prišle vogrske rejči, če sem pa kaj nej znau, sem nekakoga gorzvau. Gda se je šaule začnila, sem delo za eden mejsec tamnjau. Gda sem knige znauvič v roké vzeu, sem dostakrat v šestoj zrankoma delo, gda je eške kmica bila.«

Gospaud Merkli so knige končali 29. decembra tistoga leta. Sledik sta jim na pomauč bila škonika Laci Kovač pa Adrian Donat Takač, šteriva sta cejle knige preštela pa vöpravila. Roman je na konci vödala založba (kiadó) sombotelske püšpekije z dopüščenjem püšpeka. Nadrukivali so gezero knig.

Lojze Kozar st. v svoji knigaj pišejo o gnešnji problemaj dühovnikov v katoliškoj Materi Cerkví. Dühovnik Dezsó (v dojobrnjeni knigaj so vsa imena vogrska) iške svojo srečo v zemelskom svejti, se spozabi molitve, pa zgibi paut do Bogá. Oženi se, depa prave sreče ne najde. Nazlúk dobro živé, v istini pa dosta trpi. Njegva žena pa si poške drugoga moškoga. Na

konci Dezsó sreča staroga padaša Bálinta pa tak pá najde paut nazaj do Bogá. Bálint je vören dühovnik, zatok dosta trpi od oblasti (hatalom), eške v vauzo ga zaprejo. Düšo Bálinta pa ne morejo strejti, če rejsan dobi dosta betegov. Badva padaša srečata dosta dobri pa lagvi (ali bole povödano: nesrečni) lüdi.

»Ka pa je na konci, ne ovadim vö, aj vsikši prešté« - povejo gospaud Merkli pa cüjdajo: »Lojze Kozar ne pišejo od veličastnoga dühovnika, šteri má veuko faro. Po istini napišejo, ka je eden plebanoš te dober dühovnik, če je vören do Gospauda pa ma je vseedno, gde živé: v veukof fari, v maloj vesnici ali je zaprejtí v vauzo. V vauzi je tö Boža milost. Leko pa, ka lidgé v vauzi bole nücajo dühovnika kak pa navadni lidgé v fari.«

Bralci leko v Kozarovi knigaj najdejo zanimive štorije pa klajfe tö. »Leko preštéjo, ka dühovnik s penezami dela, kak se na priliko ponaša z ženskami. Gde je granjca za tistoga kaplana v knigaj, šteroga ženske tak rade majo. Kak se je ponašo s sestrov, štera ma je do konca žitka pomagala na farofi. Te problemi so gnesneden eške ranč tak aktualni, če rejsan v knigaj piše o žitki dühovnika pred 30 lejta mi. Vse tau pa je važno v tretjom tisočletji tö.«

Roman Lojzeta Kozara so vödali leta 1985, leta 1992 pa so gospaud za slejdnji 15 strani dobili mednarodno literarno nagrado. »Lojze Kozar so tau tö steli, ka aj bi svoj žitek nut v roman napisali. Uni so tö večkrat v vauzi zaprejtí bili. V komunistični cajtaj je bilau dosta dühovnikov zaprejtí, nej samo slovenski, liki vogrski tö. Robi bole nücajo Božo rejč kak slobaudni lidgé. Včasí odim mešüvat v

sombotelsko vauzo. Tam so meše bole napete, gda gučiš o greji, o Božoj milosti, o vüpanji ali o odrešenji kak pa pri navadnoj nedelskoj meši.«

Naslov knig »Premakljivi svečnik« kaže na dühovnikovo vörnost. Rejč pride iz Svetoga pisma, iz Janošovoga Razodetja (Jelenések Könyve). »Tau je najžmetnejša

kaj pa je svejklost. Tá pride od Bogá. Plebanoš ne smej pozabiti, ka je Baug tisti, šteri ma je poslo dühovniško pozvanje. Dau je njemi mauč, ka dale dela. Tak ka nikdar ne smejmo pozabiti, če rejsan so nad nami oblacke, ka dobivamo mauč od vrkaj. Ta kej p mi dosta znamenüje, ka simbolično pokaže vse, ka je v knigaj.«

Knige Lojzeta Kozara st. se leko že vogrski tö preštéjo

kniga v Bibliji. Več stau lejt so go probali raztomačiti. Cerkvéni svečniki stogijo pri oltari, dühovnicke so kak tej svečniki. Uni morejo tam ostati pa biti vörní. Leko pa v žitki vsakšoga plebanoša pride sküšavanje, vej so pa lidgé, tak gratajo premakljivi. Leko, ka škejo meti držino ali pa se spitavajo: Gospaud Baug, zakoj si dopüsto tau ali tisto nesrečo v mojom žitki? Ge sem tebi žitek dau, zakoj je zavolo mené mrla edna dekla? Zatok smo vsi dühovniki premakljivi svečniki pa moremo sploj skrb meti, biti na mesti, ka se ne oddaljimo od oltara.«

Gospaud Merkli so nej pozabili na svoje vörnike v Porabji. Spomin so jim postavili na prvoj strani svoji knig. »Od Hotela v Števanovci so naredili eden dober kej p o cerkvi, gde sem ge tö slüžo tri lejta. Cerkev je na bregej, liki vogrski tö. Robi bole nücajo Božo rejč kak slobaudni lidgé. Včasí odim mešüvat v

Plebanoš Ferenc Merkli so knige v roké vzeli 1. decembra 2011. Včasik po tistom so je nutpokazali domanjim vörnikom. »Skoro stau lüdi je vküpprišlo. Pravli so mi, ka so rejdké takše dobre pa razméne knige. Zdaj prej razmejo žitek dühovnika, kakše probleme pa radosti má. Kak ma je žmetno tamnjati staro faro, pa vse na nauvo začniti indri. Pravli so, ka so knige v trej dnevaj prešteli.«

Dühovnik Merkli so že 3-4 knige dojobrnali. Želejo eške več knig od Lojzeta Kozara prejkspisati. »Ne smejm pozabiti slovensko rejč, februara začnem nauve slovenske knige. Zmejs pa eške dojobračam knige s taljanskoga pa nemsčkoga gezika.«

Na konci naja pogučavanja so mi gospaud Merkli eške gnauk povödali misli gospauda Lojzeta Kozara ml.: »Té knige bi mogo vsikši dühovnik prešteti.«

-dm-

OD SLOVENIJE...

Slovenija ima novo vlado. Državni zbor je s 50 glasovi za in desetimi proti potrdil listo ministrov, ki jo je predlagal mandatar Janez Janša, in s tem tudi potrdil novo vlado. Slovenija je v gospodarski in deloma tudi socialni krizi, politična pa se je zdaj končala, je po imenovanju ministrske ekipe dejal predsednik vlade Janez Janša. Izrazil je veselje ob potrjeni deseti slovenski vladi in poudaril, da je glavni izziv te vlade, da Slovenija najde izhod iz krize. Ministrska ekipa nove vlade šteje 11 ministrov in eno ministrico. Minister za delo, družino in socialne zadeve je postal Andrej Vizjak, minister za infrastrukturo in prostor Zvonko Černač, minister za notranje zadeve pa Vinko Gorenak. Ministrstvo za izobraževanje, kulturo, znanost in šport bo prevzel Žiga Turk. Janez Šušteršič bo vodil ministrstvo za finance, Senko Pličanič pa ministrstvo za pravosodje in javno upravo. Radovan Žerjav bo vodil ministrstvo za gospodarstvo, Franc Bogovič pa ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Ljudmila Novak bo prevzela ministrstvo brez resorja za Slovence v zamejstvu in po svetu, Aleš Hojs pa ministrstvo za obrambo. Ministrstvo za zunanje zadeve bo vodil Karl Erjavec, Tomaž Gantar pa je postal minister za zdravje.

Türk se je v Helsinkih pogovarjal s Schmittom. Predsednik republike Danilo Türk, ki se je v Helsinkih udeležil srečanja Skupine Arraiolos, se je na Finskem sestal tudi z madžarskim predsednikom Pálom Schmittom, s katerim sta govorila predvsem o bližnjem skupnem obisku v Porabju. Predsednika sta se dogovorila, da bosta takrat obravnavala tudi problematiko cestne povezave Verica-Gornji Senik, ideja skupnega obiska pa je povezana tudi z željo, da bi prostor na tromeji med Slovenijo, Madžarsko in Avstrijo močneje vključili v evropski razvojni proces.

Mnogobarvna razstava pomurskih likovnikov

Kaj je »tihoužitje« s šunko in zaseko, ali je »lambda« podobna »mandali« in kako se nekateri likovno izobražujejo na hodnikih, smo lahko izvedeli iz krat-

gono pa poteka skupaj s trgovskimi središči ob nekdanji Jantarjevi cesti že od leta 2008.

Razstavo je odprl generalni konzul RS v Monoštru

ki ustvarjamo, ne gledamo ne na leta, ne na spol, edino je važno, kaj znamo, kaj želimo, da smo kreativni in si znamo medsebojno pomagati« - je poudarila predsednica in dodala: »Na to razstavo smo izredno ponosni, kajti likovniki v Gornji Radgoni se družijo že skoraj pol stoletja. Med

vo. »Kadar razglasimo razstavo, se ponavadi odzove najmanj polovica članov. Decembra smo imeli društveno razstavo v Radencih, tako so bila dela za Monošter že do polovice izbrana. Naši člani pa ustvarjajo v različnih tehnikah. Imamo slikarje in kiparje. Imamo posameznike,

Predsednik ZS Jože Hirnök, predsednica društva iz Gornje Radgone Tatjana Mijatović in generalni konzul Dušan Snoj

kega (prekmurskega) skeča dveh mladih igralcev na otvoritvi najnovejše razstave v razstavnem prostoru Slovenskega doma. Članice in člani Likovnega društva Gornja Radgona so namreč nekaj dni pred osrednjo slovesnostjo ob prazniku slovenske kulture s seboj pripeljali tudi bogat kulturni program. Na otvoritvi, 4. februarja, smo poleg duhovite igrice lahko prisluhnili še zapeti Prešernovi pesmi in veselim melodijam, ki jih je iz diatonične harmonike pričaral prav tako mladi glasbenik.

Delovanje razstavljaljočega društva je na kratko predstavila predsednica Tatjana Mijatović. Po njenih besedah je to prva razstava pomurskih likovnikov (in bolj oddaljeno živčih članov društva) v tujini, na kateri se predstavlja 23 slikarjev v poljubni tehniki in motivih. Umetnice in umetniki so z eno samo izjemo vsi ljubitelji, ki si z ustvarjanjem kratijo in lepšajo čas. Kakor je povedala, so hvaležni za povabilo, sodelovanje med Monoštrom in Gornjo Rad-

Dušan Snoj, ki je povedal, da pomeni kultura za Slovence nekaj več, kajti »brez kulture ni Slovencev, brez multikulturalnosti ni Evrope in brez kulture niti manjšin ni.« Poudaril je še, da je kultura nekaj najlepšega v človeški civilizaciji in tudi odnosi med državami temeljijo na kulturi.

Na otvoritev je prišlo tudi več članov radgonskega društva

V kasnejšem pogovoru je predsednica Tatjana Mijatović še povedala, da ima društvo okoli 40 aktivnih članov, ki so medgeneracijsko naravnani. »Eden od članov ima 12 let in predstavlja sliko na razstavi. Zastopane so domala vse starostne skupine. Tisti,

Dva mlada igralca sta otvoritev razstave popestrila s skečem Suzane Ficko Matko »Števekovo malanje«

tem časom je društvo zamrlo, zadnjih 12-14 let pa so iniciativo prevzeli mlajši likovniki. Velikokrat se prijavljamo na različne projekte in raz-

ki ustvarjajo v grafičnih tehnikah, kot na primer linoreze, lesoreze ali jedkano tinto. Na tokratni razstavi pa je največ slik na platnu, naslikanih z oljem ali akrilom. Predstavljamo pa tudi umetnino iz različnih barv lesa (intarzijo) in tudi rezbanino.« - je objasnili tajnik društva.

Razstava v Monoštru je izredno pisana. Ob tihoužitjih in pokrajinah najdemo tudi abstraktne slike (»ustvarjajo abstraktni svet, ki pride na platna iz njihove podzavesti, notranjosti«). Oglejmo pa si lahko tudi upodobitev svete družine ali mandalo. Po besedah tajnika Matka so se umetniki prijavi s svojimi najljubšimi slikami. V takem pestrem izboru si lahko vsak obiskovalec najde stvaritev, ki mu je najbolj pri srcu. Razstava je na ogled v Slovenskem domu do konca februarja.

-dm-

Paut v staro domovino (3)

Stara domovina prejk dejdekovi oči

Po Martinji sta Diana pa dejdek odšla na Vogrsko, na Gorenji Senik. »Gda je dejdek bijo ešče trno mladi, je cejla držina na Gorenji Senik ojdla v cerkev,« je pravla Diana. Gda sta z dejdekom prišla na Senik, je bila cerkev zaprejta. Dapa prejk pauti sta odprejtoga našla stari farov, gde sta si poglednila razstavo. Zar za cerkvov je bijo mali leseni maust, steri je pelo na drugi kraj potoka pa tadale v malo gauško. »Dejdek je pripovejdo, ka v tistom tali je emo ižo njegovu stric, pa tam se je držala njegovu žlata,« je tadala pripovedjala Diana.

Šla sta tadala z dejdekom prauti Varaša. »Prva kak sva vö iz vesi prišla, sva vidla starejši zakonski par, ka sta na njivi delala. Naša žlata iz Martinja, steri so nas sprvajali, so se stavili pa so se začnili z njima pogučavati. Vidlo se je, ka se dobro poznajo. Gda je žlata iz Martinja raztomačila njima, sto smo, se je možak trno radiivo,« je pravla Diana. Pokazalo se je, ka je možki bratranec od dejdeka. »Čudovito je bilau! Tak je vögledalo, kamakoli demo, vseposedik najdemo dejdekovo žlato, od stere je on do tistoga mau ranč nej vedo,« se je veselila Diana.

Diana pa dejdek sta na Vogrskom goraziskala ves Rönök tö. Dejdekova mati je bila iz te vesi, po dekliško se je pisala Schultz. Dejdek je en čas, prva kak je leta 1928 odišo tanazaj v Meriko, živo na Rönöki. »V tau vesi smo si poglednili cerkev sv. Imrena, dapa samo od zvüna, ka je zaprejta bila. Dejdek je pripovejdo, ka je njegovu mlajša sestra trno mlada mrla v škarlatinki, pa so jo pokopali na graubišči zar za tau cerkvov. Dapa zatok, ka je tau graubišče bilau trno zapuščeno, smo nej mogli najti njenoga groba,« je nam pripovedjala Diana. Dejdek je gučo nej od male šaule tö, v stero je ojdlo, pa od toga,

kak daleč je mogo prejk po gauški pejški v šaulo ojt. Pri-povejdo je o tom tö, kakšne baje je emo z gezikami, gda je goraraso. »Tisoga časa so lidgé gučali več gezikov, tak je dejdek tö mogo znati nemški, slovenski pa vogrski,« pravi Diana. V šauli na Rönöki ga je školnik sto nagučati, naj po nemški pisavi piše svoj priimek.

Gda sta Diana pa dejdek odšla tanazaj v Meriko, je dosta dejdekove žlate iskalo z njima stike (kapcsolat). Največkrat bratranec pa sestrične po prvom koleni. Tej so v Kanadi pa v Uruguvaji od žlate v Evropi čüli, ka je Dianin dejdek biu doma v »starom kraji«. »Ešče do gnešnjoga dneva nas gorzišče žlata, pa k tauma nej trbelo nika drugoga, samo tau, ka smo gnauk šli v stari kraj v Evropi.«

Dejdek je Diani po tistom, ka sta bila doma na gledanji, pripovejdo, ka so se vesnice v Porabji pa na Goričkom nej trno spremenile. »Pripovejdo mi je o prvov bojni, o razni soldacijaj, o tom, ka vse lagvoga pa grdoga se je godilo v bojni. Dapa največ mi je gučo o familiji, o lübezni, stera nji je vküpdružala, pa o tom, ka so znali ceniti pa se radiivati malim stvarim (dolgok) tö,« je pravla o dejdeki Diana.

Dejdek nej je raztomačo, ka je tistoga ipa žitek bijo trdi pa težki, lidgé so nej meli dosta grünta, dapa tisto, ka so meli, so poštüvali. Mladi so bola poštüvali stariše pa stare stariše, brigali so se zanjé. Dosta mladine je odišlo iz staroga kraja, šli so brezi pejnez, da bi si v dalečni rosagaj našli lepši pa ležejši žitek.

»Dapa gda so odišli iz tej mali vasnic pa šli največkrat v Meriko, so se tö nej spozabili z držine, domau

so pošilali pejneze pa pake,« je pravla Diana pa tadale gučala. »Leko si brodim, kak težko je bilau tejm mladim lidam med tihince priti v tihinskom rosagi, gde so nej poznali nej gezika, nej šege. Pa so nej vedli, gda do znauva vidli svojo familijo, in ali do go eške sploj vidli.« Diana si sploj zmisli ne more, kakšen občutek je mogo tau biti. »V gnešnjom svejti, gda mamu telefone, e-mail-e, je nej težko z nekakim v kontakti ostati. Dapa kakkoli vejmo, ka je bijo žitek v tisti cajtaj težki, je bilau zato dosta lejpoga pa dobroga tö.«

Bila je prelejpa paut, bilau je trno fajn, ka je Diana vidla te vesnice, se srečala z lidami, dapa najlepše je bilau tau, ka je vse tau leko gledala prejk dejdekovi oči. »Leko sem vidla, gde je gorraso moj dejdek, gde počivajo moji pra pa pra-pa stariške. Porabje pa Pomurje sta prelejpi krajin. Vse je zeleno, dosti je lesa, v dolinaj pa po bregaj so male vasnice z lejpmi cerkvami, tau sta krajin, gde sem srečala takšne prijazne lidi kak v svojom žitki ešče nigdar nej,« se je smejala ranč tak, kak so se prej smejali lidgé, gda so se srečali. »Takšne prijazne lidi, kak sem srečala v tej krajinaj, je težko najti indrik po svejti.« Diana se trno vüpa, ka de ešče mejla priliko priti nazaj v Evropo, ka bi tadale iskala svojo žlato, svoje korenjé.

»Tibor Horvat in Joël Gerber sta v cerkveni matični knji-

gaj dosta informacij našla od moji prednikov (ösök), sta mi vse dojobrnila na englesko rejč, tak sem dosta zvejdlja o svoji familiji, o zgodovini moje familije. Brezi njune pomoči bi ešče itak tam bila kak pred edenajstimi lejtami. Z njuno pomočjav pa leko zdaj svojo držino, svoje prednike spremljam nazaj vse do konca 19. stoletja,« je bila vesela Diana.

»Človek te dé na letovanje (nyaralás), če si šče malo spočinauti, na potovanje pa te, če si šče nabrati dosta doživetij (élmény), če šče dosta videti in zvedeti. Takšna je bila moja paut v Evropo 1997. leta. Tau je bilau potovanje v preteklost, v indašnje čase, steroga leko človek, če ma srečo, doživi samo gnauk v življenji,« je pravla kesnej Diana. Bila je trno rada pa srečna, ka je tau paut leko napravila vküper s svojim dejdekom. Tau je bilau potovanje v dalečno krajino, »gde je na stauli vsigdar dosti gestija, piti tö ne sfali pa muzike tö nej... v krajino, gde je narava ešče čista, originalna... v krajino, gde lidgé vküper sedijo pri stauli in se radi smegéjo... v krajino, gde te lidgé toplo sprejmejo in ti radi pomagajo... v krajino, gde lidgé ešče poštüvajo familijo...,« je strnila Diana svoje mišljenje. Za tau krajino rada pravi, ka je njena »domovina.« (konec)

Tibor Horvat in Joël Gerber

Zveza Slovencev na Madžarskem | Novice | Programi, prireditve

Zveza Slovencev na Madžarskem
Magyarországi Szlovének Szövetsége

Zveza Slovencev na Madžarskem
Gardonyijeva 1
9970 Monošter/Szentgotthárd
Telefon: 00 36 94 380 208
00 36 94 552 596
E-pošta: info@zveza.hu

zveza.hu

... DO MADŽARSKE

Árpád Göncz je star 90 let

Prvi državni predsednik demokratične Madžarske Árpád Göncz je prejšnji teden dopolnil 90 let. Najvišjo državniško funkcijo, ki naj bi simbolizirala enotnost naroda, je opravljal dva mandata, in sicer od leta 1990 do leta 2000, ko ga je zamenjal Ferenc Mádl. Od dosedanjih štirih predsednikov države je bil najbolj popularen, kajti na političnem barometru je dosegel 80-odstotno priljubljenost, kar ni uspelo nobenemu njegovemu nasledniku. Njegov neposredni naslednik Ferenc Mádl je dosegel od 60 do 65 odstotkov, znani »zeleni« predsednik László Sólyom pa 42 odstotkov. Najmanj priljubljen izmed vseh je sedanji predsednik Pál Schmitt, njegova popularnost se giblje okrog 27 odstotkov.

Popularnost prvega predsednika Göncza je bila gotovo povezana z njegovo osebnostjo, bil je zelo odprta, iskrena osebnost, ki je aktivno izkoristil javnopravne možnosti svoje funkcije.

55 ljudi je umrlo zaradi mraza

Po podatkih policije je zaradi podhlajenosti umrlo v državi od 1. januarja do prejšnjega tedna 55 ljudi, v 4-ih dnevih močnega sneženja je bilo več kot 550 prometnih nesreč, v katerih so umrli 4 ljudje, 24 jih je bilo hudo ranjenih, 77 lažje ranjenih, v 439 primerih pa je nastala le gmotna škoda. Policija je v najhujših dnevih rešila življenje 657 ljudem s tem, da jih je pospremila v krizne centre ali zavetišča za brezdomce.

Ešče pes je nej zo tisto šunko

Tak pravijo, ka najbavške bi bilau službo sakšo sedmo leto meniti, zato ka ovak človek zgibi ambicije, ideje pa brezi cilja ostane. Istino, gnesden je tau nej tak naletja, zato ka zdaj smo leko radi, če mamó delo. Tak mislim, prvin je lüstvo bola batrivno bilau kak zdaj, vej pa bili so taši, steri so v Meriko šli delat, iz tisti pejnez so si pa doma kučo zidali. Istino, ka Feri Čerpnjak iz Varaša so nej v Meriko šli delat, dapa službo so večkrat menjavali. Vsigdar so tam delali, gde so tak mislili, ka baukše baude za njij.

- *Franci, vi ste z Gorejnjoga Senika, vaša žena je pa iz Slovenske vesi, živete pa v Varaši. Kak se je tau zgaudilo, ka tistoga reda, da je na Seniki skur vsakši v vesi austó, vi ste se vó iz vesi oženili?*

»Zato, ka sem obrt emo kak zidar, delo sem od Senika cejlak do Kradanovec, pa sem dosta dekel spozno iz drugi vesnic tó. Etak sem te leko parbiro, pa tak sem te spozno ženo v Slovenskoj vesi, gda sem tam delo. Pravo sem ji, aj večer pride na veselico, tam sva te enga plesala pa tak sva se te spoznala. Ka je prvica, dja sem Slovenčare nej rad emo, dja sem ta ranč delat nej sto odti, zato ka so taši špajsnili bili mena. Sledkar, gda sem že več odo ta, te sem se že zato vcujvzejo.«

- *Vi ste nej steli na Gorejnjom Seniki ostati?*

»Nej, nikak sem nej sto ostati. Mi smo doma trno mali pa lagvi ram meli na krajma vesi, na ednoj posteli smo štirdje spali. Taša stejska je bila, ka smo se ranč obrnauti nej mogli, zazranka si bola trüdnó gorstano, kak gda si dolalego. Dja sem tam za niše pejneze nej sto ostati.«

- *Gda ste šaulo zgotauvili, te ste se vi za zidara včili?*

»V Somboteli sem se včijo za zidara, dapa dja sem malar sto biti, dapa takša šaula je v petdesetij lejtaj samo v Budimpešti bila. Prvo paut, gda sva z očov šla v Sombotel z mašinom (vlakom), je nej bilau tak leko, zato

ka so oča slabo gučali vogrski. Mena je šlau, zato ka dja sem se v šauli dobro navčo, dostakrat so tau mislili, gda sem že tam v šaulo odo, ka sem iz Debrece-na, kak so prajli, cejlak sem tak gučo kak tisti.«

Feri Čerpnjak pa žena Kati

- *Gde ste začnili delati, gda ste šaulo zgotauvili?*

»V Somboteli sem austó pa smo tam začnili delati vsi zamaj, ka smo se goroslobodili. Dapa tašo slabo plačo smo meli, ka za dva mejseca sem gorpravo pa sem v Budimpešto üšo delat. Tau so mena tisti cimermange sprajli, šteri so iz Slovenske vesi odli ta delat. Te so tam zidare fejst iskali, zato ka je tau po revoluciji bilau. Mena so atrejs lopau dolanapisali pa ime fabrike, kama moram titi, pa tau tó, sto de tam namé čako. Tak sem te tam začno delati pa dvej lejta tam živo. Tisto službo sem tó tam mogo njati, zato ka je plača začnila slaba biti, tau pa, dja tak mislim, zato bilau, ka sem nej sto nutra-staupti v partijo, zaman so me nagučavali. Dapa dja bi za vraga nej nutra-staupto, zato ka sem vido, ka so oni z lidami delali, gda so kulake ali taše srmake tapelali na Hortobágy, steri so nikanej meli. Ka misliš, kakšno grdo lüstvo je tau bilau? Taši mali pojep sem biu, da so moje sausede Šerfece tapeleli, ka sem dja poskrivoma vó iz grma vse vido. Vó iz klejti so taši lejpi šest šunk prinesli pa nutra v gnojšnico ličili, ka mena je skur vse na djoj šlau. Ka misliš, mi smo lačni bili, tam pa šunko taličijo,

kak so tisti prajli, zato ka vonjajo po dinej. Dja sem tam vórnó, paudrúgo vóro čako, pa gda so sodacke odišli, edno šunko sem vó iz gnojšnice vzejo pa sem go domau neso. Dapa ne š dau valati, zaman sem go prau kakkoli

dugo, šunka je vonjala. Probo sem tak tó, ka sem go na dva tala vrezó, ka bi na srejdi vóvzejo iz nje, dapa tam je tó vonjala. Gda sem go psej talüčo, tisti je samo gledó gor name, ešče on go je nej zo.«

- *Gda ste tam njali službo v Budimpešti, potistim ste kama šli?*

»Pá sem nazaj v Sombotel prišo delat v eden brigad, gde smo za zadrüge štale zidali. Tam je eden pártitkár (partijski sekretar) biu prejden, šteri me je fejst gorprimlo, zato ka sem dja trno lepau znau delati. Nika ne morem prajti, zato ka tam sem lejpe pejneze služó. Samo te so ma pa za sodaka zvali na Karcag, pa zato sem mogo tam njati tisto dobro službo. 1969. leta, gda sem dolazaslüžo vojsko, tisti brigad je že nin nej biu, pa sem k ednomi drugomi brigadi mogo delat titi. Samo tej so že taši bili, kak gda več goslarov vküpstane, špilati pa samo eden drügoga dregajo. Tau se je mena nej vidlo, pa sem si tak zmisló, ka mena baukše baude v Pešti, pa tak je bilau. V Pešt sem üšo pa pri taši firmi sem začno delati, šteri so pod zemlau pet, šest mejtrov globko vlekli cevi. Prejk edno leto sem tam delo, gda se je tam gnauk nevola zgodila pa

so namé steli namazati, samo nej so mogli, zato ka sem se dja nej njau. Potejm so namé te že vsigdar samo pikali zavolo tauga, te sem si tak zmisló, ka baukše de mena, če vóstaupim. Tak sem te k edni zadrugi prišo, gde so rame zidali. Tam sem taši mali prejdan biu, štiri rame smo nagnauk zidali, ka sem dja mogo vse na skrbi meti. Tam se je gnauk tó vrag skazo, zato ka v zamanici, kak so stumbe tadole šle, se je gnauk samo nutraporüšilo, da je nekak tadola üšo. Tau je pa zato bilau, ka je spodi vaultlo bilau, nej so znali, ka na eden drugi ram so gorizidali, šteri se je v drugi svetovni bojni vküpporüšo od bombe. Dja sem plane daubo, mi smo tam zidali, nikoma se je nika nej zgodilo, dapa itak sem si mislo, ka tam več dja tadala nemo delo. Potejm sem te nazaj v Varaš prišo, v KTSZ sem se glaso, kama so me nej goravzeli, tak sem te k Herczegi prišo, šteri je zidar-sko obrt emo. En čas sem delo, gda sem vpamet vzejo, ka tisti zidar, šteri je prvin policaj biu, dosta več slüži kak dja, zaman sem dja delo vsigdar žmetnejšo delo. Dosta tašo vse sem dja iz Pešta s seuv prineso, ka so se drugi zidarge vse od mene navčili, zato ka tü so ešče tašo ranč nikdar nej vidli. Te čas so te v KTSZ zidare iskali, pa dja sem zavolo tauga te prejküšo k njim. Samo tau je pa nej dugo bilau, ka sem tam leko delo, zato ka dela je vsigdar menje bilau, pa so lüstvo začnili tapošilati. Ka mo te zdaj delo, sem zmišlavo, gora sem üšo na občino, pa sem proso, aj leko privatnik baudem. Nej so mi dali, zato ka sem nej emo mojstrski izpit. Za volo tauga prejk edno leto sem telko mogo na črno delati, ka aj telko pejnez vküpspravim, ka je k taumi izpiti trbelo. Nej je leko bilau, dapa napravo sem. Potejm sem pa te že daubo dovoljenje, ka sem leko delo privatno. Tü v krajini sem spoj dosta ramov gorzozido, zato pa namé spoj dosta lüstva pozna. Gda je vekšo delo bilau, te sem goravzejo

ešče zidare, da je nej trbelo, te sem pa sam delo. Tauga našoga rama, leko povejm, cejlak sam sem ga gorzozido, pa je nej mali. Te, gda sem svoj ram zido, te sem že pri državni zadrugi delo, tam sem krave opravlo. Zazranka rano sem üšo delat, dapa v ausmoj vóri sem že fraj biu pa sem doma si ram zido, samo zadvečerek sem üšo nazaj krave polagat. Tau sva mislila z ženauv, ka med trejmi hčeri štera vejn doma ostane, dapa vsakša je kraj od dauma odišla. Zdaj sva pa sama v taum velkom rami.«

- *Državna zadruga je bila vaša slejdnja služba?*

Gda sem ram gorzozido, te sem v kosino fabriko üšo delat, gde sem zidarsko delo emo, dapa če je mujs bilau, te sem ešče tišlar-sko tó delo. Osem lejt sem tam delo, pa te od tistac sem leta 1989 v penzijo üšo.«

- *Kati neni, vi ste tó v telko mejstaj delali kak vaš mauž?*

»Dja sem nej delala v telki mejstaj, začnila sem delati kak poštašica v Slovenskoj vesi. Delala sem v kosinoj fabriki tó, tam pri peči, gde so želejzge segrejavali, pa gda je žardjavo gratalo, te sem tau dja vópelala ta, gde so redli motike. Nej sem dugo tam delala, zato ka sem rodit üšla, potistim sem pa že v jasli (bölcsóde) üšla delat, gde sem dvanajset lejt bila. Ka je za künjó trbelo, tau sem vse dja notrazvozila na biciklini, tau sem mejla tam za delo. Od tec sem te v dom za stare üšla za čistilko, pa devtidesetpetoga sem te dja tó v penzijo odišla.«

- *Etašoga reda v zimi, ka delate, gda je vanej mrzlo pa ne more vó iz rama?*

»Televizijo gledava, karte špilava, oreja tereva pa tak pomalek sva ta. Zdaj ranč djabočne potice pečem. Samo zdaj tak vögleda, ka sva tak sama, dapa gda vnuki pridejo, te je tau že cejlak ovak, včasín je vse bola korážno. Da človek starejši grata, te tak najbola že samo v deci pa v vnukaj ma veseldje, pa tak mislim, tau je tak v redi.«

Karči Holec

Profesor Janko Čar star 80 let

Profesor Janko Čar, ki ga večina porabskih učiteljev pozna s seminarjev za porabske učitelje, je star 80 let. Vsako poletje smo preživeli nekaj ur v »njegovem« fonolaboratoriju, da bi se naučili pravilnega naglaševanja, navajali na širine in ožine, kar za nas, ki smo odraščali s porabskim dialektom, ni bilo enostavno. Najbolj so nas jezile »dublete«, ko je gospod profesor rekel za kakšno besedo, da je sicer naglas na - recimo - drugem zlogu, sprejemljiva pa je tudi druga inačica. Prof. dr. Karel Gadanyi se je 9. februarja udeležil proslave, ki jo je za profesorja Čara priredila njegova bivša ustanova, in je z naslednjim nagovorom počastil slavljenca.

Profesorja Janko Čar (z leve) in Karel Gadanyi

Spoštovani gospod dekan! Dragi nekdanji in sedanja kolegi! Spoštovani gospod profesor Janko Čar!

V Maribor vedno rad prihajam, saj prihajam domov. Če mi je kaj prišlo k srcu in kar v minulih pol stoletja nosim v srcu, je to Slovenija. Na srečo imam še vedno stare kolege, žal, čedalje manj. A na našo srečo vedno obstaja podmladek, novi voditelji nadaljujejo delo svojih predhodnikov, negujejo že več kot 40 let zamišljeno, načrtovano in uspešno delo. 80 let v zgodovini sveta ni predolga doba. Tem pomembnejša je ta doba v življenju ljudi, ker teh 80 let je naše življenje.

Spoštovani prof. dr. Janko Čar!

Ta dan govori o vas. O vas, ki nikoli niste marali praznovanja. Kot skromen človek z bogatim znanjem nikoli niste postavljali sebe v ospredje. Tudi zdaj ne praznujemo. Nismo zato prišli.

Jaz sem prišel iz Madžarske, iz Sombatela zato, da bi vam ob vašem 80. rojstnem dnevu izročil pozdrave in spoštovanje kolegov iz Sombatela. Vas se jih pri nas veliko spominja. V nedeljo smo v Monostru praznovali slovenski kulturni praznik.

Tam sem se srečal z nekaterimi porabskimi učitelji, ki se vas dobro spominjajo. Povedal sem jim, da bom 9. odpotoval v Maribor, da bi pozdravil gospoda profesorja Janka Čara. Prosili so me, naj vam predam njihove pozdrave in spoštovanje, saj so se z vami velikokrat srečali na poletnih jezikovnih spopolnjenjih v Sloveniji. Erika Glanz, nekdanja ravnateljica gornjeseniške šole, je rekla samo toliko: »spoštovali in radi smo imeli tega človeka - od njega smo se veliko naučili, stroko in človečnost«. Ali lahko obstaja lepše priznanje?

Spoštovani prof.dr. Janko Čar! Želim vam, da bi bilo pri vas zdravje stalni prebivalec. Ne umirjenih, ampak z delom izpolnjenih let Vam želim, saj vas bomo še velikokrat potrebovali. Če pa bi pri vas nastopile skrbi, potem vam naj daje nadaljnjih moči in spodbude blesteč pogled vaših nekdanjih učencev in ljubezen vaših spoštovalcev iz Madžarske.

Dragi gospod profesor!

Naj vam še dolga leta da živeti bog Slovencev in Madžarov!

Dr. Karel Gadanyi

OTROŠKI

Utrinki s Prešernove proslave porabskih učencev in dijakov

KOTIČEK

Učenci osnovne šole Monošter so bili zelo ljubki

Glavna pri osnovnošolcih Samuel Bek in Martin Štajer

Dijaki gimnazije so predstavili življenje Franceta Prešerna

Učiteljica-asistentka Metka Perger

Dijaki srednje šole Bela III. in »mali« gimnazijci so recitirali pesem Lojzeta Kozarja

Predsednik DSS Martin Ropoš

Skupna pesem dijakov

KOTIČEK

KAUT

Proslavo je organizirala in finansirala Državna slovenska samouprava.

Učence in dijake so pripravili: Marta Sukič Šerfec, Agnes Tonweber, Gyöngyi Bajzek, Irena Fasching, Erika Köleš Kiss in Beata Cernjakovič Sturm

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 PIŠČALKARJEVA AMINA, RIS., 10.15 KUHANJE? OTROČJE LAHKO!, RIS., 10.25 PALČEK SMUK IN ZVEZDE, RIS., 10.30 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO, 10.40 NOČKO: ZGODBA O GRBAVEM PRITLIKAVCU, 10.55 GREMO NA SMUČI, 11.25 SANJSKA DEŽELA, 12.00 POROČILA, 12.05 PUTINOV REŽIM, DOK. ODD., 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 POGLEDI SLOVENIJE, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, 16.00 SLOVENCI V ITALIJI, 16.30 BABILON.TV: POGUM, 17.00 POROČILA OB PETHI, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.50 SE ZGODE: PRAZNOVANJE, SLOVENSKA NANIZANKA, 18.25 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, 19.30 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 NA ZDRAVJE!, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 POLNOČNI KLUB, 0.20 SINOV ANARHIJE, AM. NAD., 1.05 POSEBNA PONUDBA, 1.30 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.45 INFOKANAL

PETEK, 17.02.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 11.35 DOBRO JUTRO, 14.25 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL: SPRINT (M IN Ž), 16.15 GLASNIK, 16.45 EVROPSKI MAGAZIN, 17.00 OSMI DAN, 17.35 MOSTOVI - HIDAK, 18.05 KRAJI IN OBIČAJI: PUST NA PIMORSKEM, 18.35 ČRNO-BELI ČASI, 18.50 KNJIGA MENE BRIGA, 19.10 ROCK OTOČEC - 30 LET, GLASBENI DOKUMENTAREC, 19.55 KOŠARKA (M), ČETRTFINALE POKALA SPAR: UNION OLIMPIJA - HELIOS, 21.50 OGLAŠEVALCI, AM. NAD., 22.40 KLAVNICA, KOPRODUKCIJSKI FILM, 0.25 ROCK OTOČEC - 30 LET, GLASBENI DOKUMENTAREC, 1.05 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 18.02.2012, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, 6.10 ODMEVI, 7.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE: BINE, PUST, ODDAJA ZA GLUHONEME, 7.15 IZ POPOTNE TORBE: ČUDEŽI NARAVE, 7.30 ODDAJA II.: ZGODBA O GRBAVEM PRITLIKAVCU, 7.40 STUDIO KRŠKRAŠ: PUST, 8.25 RIBIČ PEPE: KAKADUDU IN NJEGOVA PRAVICA, OTR. NAN., 8.50 SMRČKI, RIS., 9.15 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.00 KRILA UPANJA, DOK. FILM, 10.15 V DOTIKU Z VODO: LAHKOMISELNOST, AVSTRAL.-NEMŠ. NAN., 10.40 POLNOČNI KLUB 11.55 TEDNIK, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.20 BILO JE ..., 14.25 POIROT: UMOR V ORIENT EKSPRESU, ANG. FILM, 16.10 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.25 NA VRTU, 17.00 POROČILA OB PETHI, 17.15 SOBOTNO POPOLDNE, 18.30 OZARE, 18.35 OLIVJA, RIS., 18.45 OZI BU: SLEPE MIŠI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 MOJI, TVOJI, NAJINI, DRUŽ. NAD., 20.30 ZGODBE IZZA OBRAZOV: LADISLAV FABRIS, DOK. SER., 21.05 ROKOBOROC, AM. FILM, 22.50 POROČILA, 23.25 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 23.40 BRANJA: JAMES JOYCE: ULIKSES, DOK. SER., 23.45 GANĐA, AM. NAD., 0.45 OZARE, 0.50 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 1.40 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.00 INFOKANAL

SOBOTA, 18.02.2012, II. SPORED TVS

7.15 SKOZI ČAS, 7.30 POGLEDI SLOVENIJE, 8.55 ALPSKO SMUČANJE - SV. POKAL, 11.15 POSEBNA PONUDBA, 11.50 ALPSKO SMUČANJE - SV. POKAL, 12.45 KRAJI IN OBIČAJI: PUST NA PIMORSKEM, DOK. ODD., 13.15 MEDCELINSKI ETNOFEŠT, 15.20 ŠPORTNI IZZIV, 15.55 NORDIJSKO SMUČANJE - SV. POKAL, 17.50 ROKOMET: LIGA PRVAKINJ, METZ: KRIM, 19.10 ALPSKO SMUČANJE - SV. POKAL: SMUK (Ž), 19.55 KOŠARKA (M): POLFINALE POKALA SPAR, ZLATOROG: KRKA, 21.50 JUDO: GRAND PRIX, 22.30 NA LEPEŠE, 22.55 SOBOTNA GLASBENA NOČ: AMERIŠKA KRPANKA: NOGE NE IZDAJTE ME, 23.55 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 1.50 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 19.02.2012, I. SPORED TVS

6.30 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 7.00 ŽIV ŽAV, OTROŠKA ODDAJA, 10.55 SLEDI, ODDAJA TV MARIBOR, 11.20 OBZORJA DUHA: GREH SLOVENCEV, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.20 NA ZDRAVJE!, 15.10 PRVI IN DRUGI, 15.25 ALPE-DONAVA-JADRAN, 16.00 Z BRUCEOM PARRYJEM PO AMAZONIJI, DOK. SER., 17.00 POROČILA OB PETHI, 17.15 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO?, 18.40 GREGOR IN DINOZAVRI, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 ŠIVILJSTVO FONTANA, IT. SER., 21.50 DRUŽINSKE ZGODBE, 22.40 POROČILA, 23.20 BRANJA: EDVARD KOCBEK: LIPICANCI, DOK. SER., 23.25 ALPE-DONAVA-JADRAN, 23.55 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 0.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.15 INFOKANAL

NEDELJA, 19.02.2012, II. SPORED TVS

7.10 SKOZI ČAS, 7.20 GLOBUS, 7.55 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 10.00 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 10.50 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 12.45 LONDONSKI VRTILJAK, 13.15 ŠPORTNI MAGAZIN, 13.40 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 15.30 UMETNOSTNO DRSANJE - EVROPSKO PRVENSTVO: REVJA, 16.55 KOŠARKA (M), FINALE POKALA SPAR, 18.50 JUDO: GRAND PRIX V DÜSSELDORFU, 20.30 ŽREBANJE LOTA, 20.40 MALI ŠIRNI SVET, ANG. NAD., 21.35 KRALJI ULICE, DOK. FELJTON, 22.05 GENJEVA ŠIBKA TOČKA, DOK. ODD., 23.30 BESNI PREROK, DOK. FILM, 23.50 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDELJEK, 20.02.2012, I. SPORED TVS

6.10 TEDENSKI IZBOR, 6.25 UTRIP, 6.40 ZRCALO TEDNA, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 BALI, RIS., 10.20 VRTNI PALČEK PRIMOŽ, RIS., 10.30 BACEK JON, RIS., 10.40 IZ POPOTNE TORBE: SKRB ZA PLANET, 11.00 POLNA HIŠA ŽIVALI, IGR. NAN., 11.30 SPREHODI V NARAVO, 12.00 POROČILA, 12.05 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 ALPE-DONAVA-JADRAN, 13.55 NA LEPEŠE, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 PRVI IN DRUGI, 16.00 DRUŽINSKE ZGODBE, 17.00 POROČILA OB PETHI, 17.25 DUHOVNI UTRIP, 17.40 POGLED NA ..., 17.55 SE ZGODE: GENERALKA, SLOV. NAN., 18.25 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 PODOBA PODOBE, 23.35 IZLET V NARAVO - VZPON, DOK. SER., 23.40 GLASBENI VEČER - MOZARTINE, 0.10 DUHOVNI UTRIP, 0.25 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.45 INFOKANAL

PONEDELJEK, 20.02.2012, II. SPORED TVS

7.00 MOJ DEŽNIK JE LAHKO BALON, LUTK. PREDSTAVA, 7.30 PESMICE ZA OTROKE, 7.35 RIBIČ PEPE: PROSTRANA RUSIJA, 7.55 ABECEDNIK

ZALJUBLJENE KRSTACE, ANIM. ODD., 8.00 GRIMMOVE PRAVLJICE: POGUMNI KROJAČEK, NEMŠ. FILM, 9.00 ŽABJI KRALJ, NEMŠ. FILM, 9.55 KAKO ŽIVJO SLOVENSKI GRADOVI, DOK. SER., 10.25 VELIKI TEKTONSKI JAREK - DIVJE SRCE AFRIKE, DOK. SER., 11.10 DOBRO JUTRO, 14.15 ROCK OTOČEC - 30 LET, 15.05 SOBOTNO POPOLDNE, 16.30 PRI PEARSONOVH, AM. NAN., 17.05 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, 17.20 DOBER DAN, KOROŠKA, 17.55 GREMO NA SMUČI, 18.25 OD NJIVE DO MIZE, DOK. SER., 19.00 PEKLENSKI IZBOR, 19.50 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 20.00 DEDIŠČINA EVROPE: JAZ, DON JUAN, KOPRODUKCIJSKI FILM, 22.00 NA UTRIP SRCA, 23.20 PEKLENSKI IZBOR, 0.10 INFOKANAL

TOREK, 21.02.2012, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 ROLI POLI OLI, RIS., 10.20 ANČINE NOGICE, RIS., 10.30 PENELOPA, RIS., 10.35 PINGU - PINGVIN, RIS., 10.40 STUDIO KRŠKRAŠ: PUST, 11.25 IZ POPOTNE TORBE: VSE JE ENKRAT PRVIČ, 12.00 POROČILA, 12.05 PRVI IN DRUGI, 12.20 PODOBA PODOBE, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.35 STUDIO CITY, 14.25 BABILON.TV, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 KNJIGA MENE BRIGA, 16.00 PUTINOV REŽIM, DOK. ODD., 17.00 POROČILA OB PETHI, 17.25 UGRIZNIMO ZNANOST, 17.40 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 17.55 SE ZGODE: TIŠINA, SNEMAMO!, SLOV. NAN., 18.30 MINUTE ZA JEZIK, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 ODKRITO, 21.00 MRTVAŠKI PLES, DOK. ODD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 GLOBUS, 23.35 PESEM O ŽIVLJENJU IN UPANJU - ZLOVEŠČA ZNAMENJA, DOK. SER., 23.40 SMRT NOGOMETŠAŠEVE ŽENE - RDEČI KARTON, DOK. ODD., 0.40 UGRIZNIMO ZNANOST, 0.55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 1.10 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.00 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.25 INFOKANAL

TOREK, 21.02.2012, II. SPORED TVS

7.00 POČITNIŠKI PROGRAM, 7.00 MUCA COPATARICA, LUTK. PREDSTAVA, 7.35 RIBIČ PEPE: VABLJIVA KANADA, 7.50 KRALJ DROZGOBRAD, NEMŠ. FILM, 8.50 MOTOVILKA, NEMŠ. FILM, 9.50 KAKO ŽIVJO SLOVENSKI GRADOVI, DOK. SER., 10.20 VELIKI TEKTONSKI JAREK, DOK. SER., 11.10 DOBRO JUTRO, 12.45 PEKLENSKI IZBOR, 13.30 BLEŠČICA, 14.05 BILO JE ..., 15.00 ZGODBE IZZA OBRAZOV: LADISLAV FABRIS, 15.30 NA VRTU, 15.55 TRINAJSTA MUČKA, RIS. FILM, 16.25 SLOVENSKI VODNI KROG, 16.55 ALPSKO SMUČANJE - SV. POKAL, 18.40 ŽREBANJE ASTRA, 18.50 KOŠARKA (M): EVROPSKI POKAL, KRKA: BANVIT, 20.50 PRI PEARSONOVH, AM. NAN., 21.15 OČA, SLOV. FILM, 22.25 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 0.00 ZABAVNI INFOKANAL

SREDA, 22.02.2012, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 MARČI HLACEK, RIS., 10.30 KAJETAN IN PLAVI LIŠJAK, RIS., 10.40 RIBIČ PEPE: KAKADUDU IN NJEGOVA PRAVICA, OTR. NAN., 11.00 ZLATKO ZAKLADKO, 11.20 PUSTOLOVŠČINE, 12.00 POROČILA, 12.05 MRTVAŠKI PLES, DOK. ODD., 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 TEDNIK, 14.20 DUHOVNI UTRIP, 14.35 ČRNO-BELI ČASI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 UGRIZNIMO ZNANOST, 16.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.20 GLOBUS, 17.00 POROČILA OB PETHI, VREME, ŠPORT, 17.25 TURBULENCA, 17.55 SE ZGODE: DVE JABOLKI, SLOV. NAN., 18.30 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 DOBRODOŠEL V ROVTAH, FR. FILM, 21.45 KOZA JE PREŽIVELA, KRATKI FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 PRAVA IDEJA!, 23.35 BRANJA: POČASNOST, DOK. SER., 23.40 TURBULENCA, 0.10 ZDRAVNICIN DNEVNIK, NEMŠ. NAD., 1.05 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.55 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.20 INFOKANAL

SREDA, 22.02.2012, II. SPORED TVS

7.00 KO PRIDE ZVEZDA, LUTK. PREDSTAVA, 7.30 PESMICE ZA OTROKE, 7.40 RIBIČ PEPE: UGLAJENA ŠVIČA, OTR. NAN., 8.00 ABECEDNIK ZALJUBLJENE KRSTACE, 8.05 GOSJA PASTIRICA, NEMŠ. FILM, 9.00 ŠPICPARKELJC, NEMŠ. FILM, 10.00 KAKO ŽIVJO SLOVENSKI GRADOVI, 10.25 VELIKI TEKTONSKI JAREK - DIVJE SRCE AFRIKE, 11.20 DOBRO JUTRO, 14.50 Z BRUCEOM PARRYJEM PO AMAZONIJI, 15.45 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO?, 17.00 MOSTOVI - HIDAK, 17.35 MRTVAŠKI PLES, DOKUMENTAREC MESECA, 18.30 KONCERT SKUPINE NOCTIFERIA, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 LONDONSKI VRTILJAK, 20.30 ŠPORTNI IZZIV, 21.00 PRED SVETOVNIM PRVENSTVOM V SMUČARSKIH POLETIH, 21.30 BLEŠČICA, 22.00 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 23.25 KONCERT SKUPINE NOCTIFERIA, 0.40 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTEK, 23.02.2012, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, 6.20 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 PALČEK DAVID: POROKA, RIS., 10.35 MAMA MU IN VRAN, RIS., 10.40 KARLI, RIS., 10.45 ALEKS V ŽIVALSKEM KRALJESTVU, RIS., 10.50 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 11.35 KRILA UPANJA, DOK. FILM, 12.00 POROČILA, 12.05 SLOVENSKI VODNI KROG: KOBITNICA, 12.30 UGRIZNIMO ZNANOST, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 ODKRITO, 14.20 KRALJI ULICE, DOK. FELJTON, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 TURBULENCA, 16.20 PRAVA IDEJA!, 17.00 POROČILA OB PETHI, 17.25 BABILON.TV: NOČ, 17.50 SE ZGODE: MAME NI DOMA, SLOV. NAN., 18.20 MINUTE ZA JEZIK, 18.30 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 POGLEDI SLOVENIJE, 21.30 MED VALOVI, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OSMI DAN, 23.35 BRANJA: JORGE LUIS BORGES: STVARTILJ, PEŠČENA URA, DOK. SER., 23.40 SVETO IN SVET, 0.35 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.50 INFOKANAL

ČETRTEK, 23.02.2012, II. SPORED TVS

7.00 KRTEK ZLATKO ALI KAKEC, KI JE PADEL Z NEBA, LUTK. PREDSTAVA, 7.30 PESMICE ZA OTROKE, 7.35 RIBIČ PEPE: MRZLI SEVERNI TEČAJ, 7.55 ABECEDNIK ZALJUBLJENE KRSTACE: NESPEČNOST, 8.00 GRIMMOVE PRAVLJICE: OBUITI MAČEK, NEMŠ. FILM, 9.00 GRIMMOVE PRAVLJICE: PREBRISANO KMEČKO DEKLE, NEMŠ. FILM, 10.00 KAKO ŽIVJO SLOVENSKI GRADOVI, 10.30 SKRITI RIM, DOK. SER., 11.25 DOBRO JUTRO, 14.25 KONCERT SKUPINE NOCTIFERIA, 15.50 ROK'N'BAND, 17.45 MOSTOVI - HIDAK, 18.15 EVROPSKI MAGAZIN, 18.30 UNIVERZA, 19.00 GLASBENA ODDAJA, 19.50 ŽREBANJE DETELJICE, 20.00 ŠPORT, 21.40 TIŠINA, ANG. NAD., 22.40 SAGRINOVA KOŽA, FR. FILM, 0.20 GLASBENA ODDAJA, 1.05 ZABAVNI INFOKANAL

DAMO NA ZNANJE

Predsedstvo (elnökség) Slovenske zveze je tak skončalo, ka de Zveza svoj letošnji občni zbor/közgyűlés vküp zvala v petek, **24. februara 2012**, zadvečerek na 16.00 vöro, kak smo tau že dali na znanje v domanjor rejči pod naslovom »Plani programov Slovenske zveze za leto 2012« v novinaj Porabje, št. 4. Na občni zbor do pozvani tisti lidgé, steri so od 10. junija 2011 registrirani člani Zveze. Na podlagi Statuta/Alapszabály Zveze nauve člene gora vzeti ma pravico samo občni zbor, etak je tau vsakšo leto samo gnauk mogauče. Če stoj želi biti člen, prosimo lepau, aj se zglesi na telefoni **94/380-208** ali po e-mail-i **klara.fodor@mail.datanet.hu**. Druge potrebne informacije se potistim leko zvejo na Zvezi. Prošnja/Tagfelvételi kérelem se mora dola dati do 23.02.2012.

Klara Fodor

Damo Vam na znanje, ka de

Društvo porabski slovenski penzionistov

na fašensko nedelo držalo

SLOVENSKI FAŠENSKI KARNEVAL.

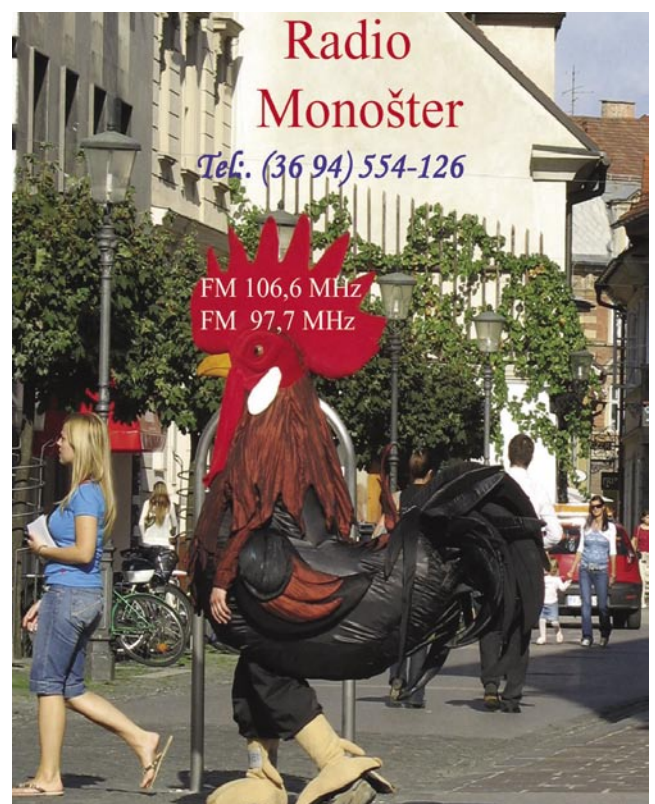
Fašenki se napatijo od Slovenskoga dauma prauto centra Varaša

19. februara 2012, v 14.30 vöri.

Fašenke te sprvajala STANKO pa BRANKO z Goričkoga!

Pridte se vij tū z nami veselit!

Naš program je finančno pomogla Slovenska zveza.

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Šukić

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB